



Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.91/2022/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. október 14. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

V É G Z É S T:

A befolyással üzérkedés büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. március 2. napján kihirdetett 7.B.315/2021/28. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy mellőzi a pénzbüntetés illetőleg annak hátralevő részének átváltoztatására vonatkozó rendelkezésből az átváltoztatás módjára vonatkozó előírást.

E végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

[1] A Fővárosi Törvényszék a terhelt beismerő és tárgyalásról lemondó nyilatkozatának elfogadását követően – a 2022. március 2. napján tartott tárgyaláson – meghozott és kihirdetett 7.B.315/2021/28. számú ítéletében Terhelt5 V.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés (2) bekezdés III. fordulata]; s ezért halmazati büntetésül 250 napi tétel, napi tételenként 2200 forint, összesen 550.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy nap szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, egyszersmind a vádlottal szemben 350.000 forint vagyonekőbzást is elrendelt.

[2] Az ítélet ellen – melyet az V.r. vádlott és védője tudomásul vett – az ügyészség jelentett be a vádlott terhére fellebbezést, súlyosítás, a beismerés esetére a vádirat szerint is indítványozott közérdekű munka büntetés kiszabása érdekében.

[3] Az ügyészség fellebbezésének írásbeli indokolásában a korrupciós jellegű cselekmények kiemelt tárgyi súlyát hangsúlyozta, mely abban is kifejezésre jut, hogy az általános szabályozástól eltérően e bűncselekmények elévülési idejét a jogalkotó egységesen tizenkét évben határozta meg. Kiemelte, hogy a büntetés kiszabásának elvei szerint a büntetés kiszabásakor figyelemmel kell lenni a bűncselekmény tárgyi súlyára, és arra, hogy az 56. BK vélemény 8. pontja szerint a cselekmény korrupciós jellege a nem korrupciós

bűncselekményeknél is súlyosító körülmény, így már önmagában az ilyen jellegű elkövetés is megalapozza a súlyosabb szankciót. Kifejtette, hogy az V.r. vádlott esetében a Btk. 293. § (6) bekezdésében szabályozott lehetőség, a büntetés korlátlan enyhíthetősége nem alkalmazható, miután a vádlott a ténybeli beismerés ellenére a nyomozás során végig és az előkészítő ülésen is tagadta a bűncselekmény elkövetését, és beismerő vallomást is csak a gyanúsított kihallgatását követően 3 évvel, a 2022. február 28. napján tartott tárgyaláson tett. Nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon értékelésével sem, hogy a vádlott megbánását igazolja az, miszerint vele szemben az ellene folyó büntetőeljárás alatt nem indult újabb eljárás, álláspontja szerint ez nem értékelhető enyhítő körülményként. Emellett nem osztotta az elsőfokú bíróságnak a közérdekű munka büntetés végrehajthatóságának kétséges voltát részletező okfejtését, mivel az végrehajtási kérdés, a Bv. törvény értelmében a közérdekű munka végrehajtására szolgáló munkahelyet a pártfogó felügyelő jelöli ki, melynek során a terhelt egészségi állapotát figyelembe kell venni. Kifejtette, hogy a közérdekű munka körében nemcsak fizikai munka meghatározására van lehetőség, hanem a terhelt egészségi állapotát és képzettségét egyaránt alapul értékelni kell annak kijelölésekor. Kitért arra, hogy az elsőfokú bíróságnak nem volt lehetősége azt megállapítani, hogy a közérdekű munka büntetés a vádlott esetében nem végrehajtható, mivel a vádlott által hivatkozott betegségekre vonatkozóan orvosi dokumentum nem áll rendelkezésre. Az ügyészség, a meghatározott büntetési célok eléréséhez, figyelemmel a vádlott terhére rótt bűncselekmények tárgyi súlyára, a vele szemben kiszabott pénzbüntetés mellett közérdekű munka kiszabását is indokoltnak tartotta.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.846/2021/13. számú átiratában, az ügyészi fellebbezést fenntartva, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, Terhelt5 V.r. vádlottal szemben a pénzbüntetés mellett a közérdekű munka büntetés kiszabására tett indítványt, valamint arra, hogy a másodfokú bíróság rendelkezzen a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztésről, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[5] Az átirat kitért arra, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartva folytatta le az eljárást, hatályon kívül helyezést eredményező abszolút, avagy relatív eljárási szabálysértést nem vétett. A beismerés elfogadásából kifolyólag a történeti tényállás a váddal egyező, annak megalapozottsága nem vizsgálható, ezért álláspontja szerint, a törvényszék a megállapított tényállásból okszerűen következtetett az V.r. vádlott bűnösségére, a bűncselekmények minősítését törvényesnek tartotta.

[6] Egyetértett a bűnösségi körülmények számbavételével abban a tekintetben, hogy az enyhítő tényezők túlsúlyban vannak, de kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a vádlott terhére rótt bűncselekmény konkrét tárgyi súlyát. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróságnak a vádlotti magatartás értékelésekor tekintettel kellett volna lennie arra, hogy az az állami intézmények, az önkormányzatok működése tisztaságának megingatására volt alkalmas, mely esetén a törvény szigorát kell alkalmazni.

[7] Emellett hangsúlyozta, miszerint a büntetés célja nem merül ki csupán az egyéni megelőzésben, mert azt a célt is szolgálnia kell, hogy másokat a bűnelkövetéstől visszatartsa. Összeségében álláspontja szerint a speciális, de főként a generális prevenciós célok eléréséhez Terhelt5 V.r. vádlottal szemben pénzbüntetés és közérdekű munka büntetés együttes kiszabása szükséges.

[8] Az V.r. vádlott védőjének 2022. június 28. napján kelt észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt. Kifejtette, hogy az ügyészség

azzal nyújtott be súlyosításra vonatkozóan fellebbezést, hogy a vádbeszédben előadottakhoz képest védenca részéről súlyosbításra okot adó körülmény nem történt. Hivatkozott arra, hogy védenca 2018. október 9-i tanúkihallgatásakor saját magára terhelő vallomást tett, melyre nem lett volna kötelezhető, és ezen vallomása során a védenca tárta fel azokat a körülményeket, maga szolgáltatta azokat az adatokat a nyomozó hatóság részére, melyekre az ügyészség a vádat alapította. Előadta azt, hogy védenca saját tényfeltáró vallomása előtt a nyomozó hatóság nem kívánta őt meggyanúsítani, a megalapozott gyanúhoz nem állt rendelkezésükre bizonyíték. Hangsúlyozta védenca megbánását és azt, hogy ezt a tényezőt az elsőfokú bíróság kiemelte ítélete indokolásában.

[9] Kifejtett álláspontja szerint a pénzbüntetés elsőfokú bíróság által kiszabott mértéke kellő büntetés, mely megfelel a cselekmény tárgyi súlyának és a belső arányosság követelményének. Csatolt védenca egészségi állapotáról kiállított 2022. június 23. napján kelt orvosi igazolást számos diagnózisról.

[10] A súlyosításra irányuló ügyészségi fellebbezés nem vezetett eredményre.

[11] A vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag az 583. § (3) bekezdés a) pontján alapult, nyilvános ülés tartásra indítvány nem érkezett, ezért az ítéltábla az ügyben a Be. 599. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki.

[12] A másodfokú bíróság, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság Terhelt5 V.r. vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta, így a fellebbezés a bűnösség megállapítása és a váddal egyező tényállás és minősítés miatt a Be. 580. § (2) bekezdés a) és b) pontja értelmében törvényben kizárt, valamint, hogy az ügyészség kizárólag a kiszabott büntetés mértékét sérelmezte [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont], a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében csak a fellebbezéssel támadható részében bírálta felül.

[13] A Be. 590. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor a korlátozott felülbírálat kiterjedt a hatályon kívül helyezést eredményező feltétlen és relatív eljárási szabálysértések vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés okszerűségére, és a bűncselekmény minősítésére is.

[14] Az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdésben írtak alapján felülbírálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket, illetve ilyen rendelkezések meghozatalának szükségességét is.

[15] Ennek eredményeképpen az ítéltábla megállapította, hogy a büntetőeljárás megszüntetésének Be. 567. § (1) és (2) bekezdésében írt okai nem állnak fenn [Be. 607. § (1) bekezdés], továbbá, hogy a törvényszék a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt abszolút, illetőleg a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti relatív, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabályt nem sértett.

[16] A V.r. vádlott figyelmeztetése hiánytalanul megtörtént, a beismerő és tárgyalásról lemondó nyilatkozatának elfogadására a Be. 524.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó 504. § (2) bekezdésben írt törvényi feltételek birtokában került sor, és az e törvényhely (3) bekezdésével összhangban állt.

[17] Az elsőfokú bíróság a Be. 562. § (2) bekezdésének megfelelően röviden indokolta határozatát. Az ennek megfelelően szerkesztett ítélet a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjában, valamint a Be. 564. § (4) bekezdésében meghatározott kötelező elemeket tartalmazza.

[18] Az elsőfokú ítélet személyi körülményekre vonatkozó része (Be. 561. § (3) bekezdés b) pont), kiegészítésre szorul a vádlott védőjének beadványához csatolt orvosi dokumentumok alapján azzal, hogy Terhelt5 V.r. terhelt magas vérnyomás és pajzsmirigy betegség mellett váll-, térdízületi fájdalomban (térdműtét utáni állapot), inetrevtebralis discus rendellenességben, vesekő-, és vékonybél diverticulosis betegségben szenved.

[19] Az elsőfokú bíróság által a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata, annak elfogadása és az azzal összhangban álló ügyiratok alapján megállapított, s a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja, illetőleg Be. 606. § (3) bekezdése szerint irányadó tényállásból, melynek megalapozottságát a másodfokú bíróság nem vizsgál(hat)ta, az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelt5 V.r. vádlott bűnösségére, s a cselekmény minősítése is törvényes.

[20] Az irányadó tényállás alapján ugyanis az V. r. terhelt hivatalos személyre tekintettel az előnyt másnak adta. Ez a „más” személy csak olyan lehet, akit az aktív vesztegető a hivatalos személyhez fűződő ismert vagy feltételezett, rendszerint szoros személyes kapcsolata folytán képesnek tart arra, hogy a hivatalos személy működését közvetlenül befolyásolja. Ennek egyik tipikus esete, amikor az előny adása olyan személy részére történik, aki azt állította vagy azt a látszatot keltette, hogy az előnnyel a hivatalos személyt megvesztegeti. Az V. r. terhelt esetében ez megvalósult, mivel a tényállás szerint az előny elfogadója azt állította, hogy a fia az önkormányzatnál dolgozik, és az ő révén el tudja érni, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő bérlakásokat a egyéb3 egyébblok közgyűlésében résztvevő, konkrétan meg nem nevezett személyeken keresztül, lakásonként 1.000.000 forint előre történő kifizetése ellenében Terhelt5 V.r. vádlottnak adják bérbe.

[21] A tényállás szerint a vádlott az önkormányzat közgyűlésében részvevő személyekre tekintettel adta át az 1.000.000 forint előnyt annak elfogadójának. A Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pontja határozza meg, hogy mely személyek tartoznak a hivatalos személy fogalma alá. A jogszabályhely i) pontja a helyi önkormányzatok képviselő-testületének tagját a hivatalos személy fogalma alá sorolja, így megállapítható, hogy a vádlott hivatalos személyre tekintettel nyújtotta az előnyt másnak.

[22] Megállapítható a minősítés tekintetében az is, hogy a vádlott cselekménye befejezetté vált, amikor az V.r. vádlott az 1.000.000 forintot mint előnyt az előny elfogadójának átadta, mivel az előny adása esetén befejezett a bűncselekmény, amikor az elkövető létrehozta azt az objektív helyzetet, hogy a megvesztegetett személy az előnyt birtokba vehesse.

[23] Az ítéltábla egyetértett a bűncselekmény rendbeliségére vonatkozó elsőbírői állásponttal is, mivel a tényállás szerint az V.r. vádlott a közgyűlés konkrétan meg nem nevezett személyeinek döntési befolyásolására adott át pénzt az előny fogadójának, ez pedig

legalább két hivatalos személyt feltételez. A rendbeliség az ügyek, a törvényellenes kapcsolatok számához igazodik. Annyi rendbeli a bűncselekmény, ahány személynek adják vagy ígérik a jogtalan előnyt. Ugyanazon ügyben ugyanannak a hivatalos személynek akár többszöri előny ígérése vagy adása egység. Több hivatalos személy előnyben részesítése akár egyetlen vagy több ügyben bűnhalmazatot képez (BH1984. 215., BH2006. 178.).

[24] A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta és azokat az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően értékelte.

[25] Helyesen vette figyelembe jelentős enyhítő körülményként az V.r. vádlott váddal egyező, ténybeli és bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását. Ennek nyomatékát növelte, hogy feltáró jellegű volt és az elsőfokú bíróság észlelése szerint őszinte megbánással párosult [56/2007. BK. vélemény II/11. pontja].

[26] Helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság az V.r. vádlott javára az elkövetés óta eltelt jelentős mértékű, 6 évet meghaladó időmúlást, amely az V.r. vádlottnak egyáltalán nem volt felróható. E körben még figyelembe kell venni az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt további féléves időtartamot is.

[27] A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság azon indokait, miszerint valóban az V.r. vádlott terhére szól a korrupciós jellegű bűncselekmények statisztikai adatokkal is igazoltan emelkedő tendenciát mutató elkövetése és a főváros területére nézve köztudomású elszaporodottsága. Ugyanakkor további enyhítő tényező a terhelt személyi körülményeinél is kiegészítőleg felsorolt, más rendszeres kezelést igénylő betegségei.

[28] A fentiek szerint pontosított büntetéskiszabási körülmények alapján, az V.r. vádlott javára értékelt tényezők körének bővülése miatt a másodfokú bíróság sem látott lehetőséget a kiszabott büntetés súlyosítására, és nem azért, mert a közérdekű munkát nem lehet végrehajtani, ennek megítélése valóban alapvetően nem a perbíróság jogkörébe tartozik. Bár meg kell jegyezni, hogy olyan büntetési nem megválasztása, melynek végrehajthatósága már a büntetőeljárás során megkérdőjeleződik, a generális prevenció céljait semmiképpen sem szolgálhatja, s nem áll összhangban a Btk. 80. § (1) bekezdésében foglalt büntetéskiszabási elvekkel sem, mely a joghátrány megválasztásakor az enyhítő és súlyosító körülmények, köztük a terhelt egészségi állapotának kedvezőtlen irányú változásainak figyelembevételét is előírja. Ennek hiányában is a javára szóló büntetéskiszabási tényezők rendkívüli nyomatékára, különösen pedig az V.r. vádlott felderítést elősegítő együttműködésére figyelemmel a szankciónak is kifejezésre kell juttatnia azt, hogy a korrupció leleplezése kiemelt társadalmi érdek, ezért az ebben hathatós segítséget nyújtó elkövető esetén inkább a speciális megelőzési elveknek kell érvényt szerezni. Az elrettentő, generálpreventív szempontokat előtérbe helyező büntetés éppen a kívánt cél ellen hat, ezért a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés önmagában is kellően arányos, egyúttal megfelelően szolgálja a büntetéskiszabási célokat, annak napi tételszáma kellően kifejezi az általános megelőzési szempontokat is. A napi tétel összege igazodik a vádlott jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz.

[29] Ezért a súlyosítást célzó fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[30] Az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett azon pénzösszeg elvonásáról, mely az adott vagyoni előny tárgya volt, a vagyonelkobzás jogszabályi alapja megfelelő (a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja). A 95/2011. BK vélemény alapján a korrupciós bűncselekmények (Btk. XXVII. Fejezet) kapcsán az ígért vagyoni előny tárgyára is el kell rendelni a vagyonelkobzást. Az intézkedést az aktív vesztegetővel szemben kell alkalmazni, ha az elkövetést megelőzően az ígért vagyoni előny tárgya a rendelkezésére állt, és bizonyítottan arra szánta, hogy vagyoni előnyként a passzív vesztegetőnek juttassa. A vesztegetés során átadott összegből az V.r. vádlott visszaszerezte az átadott összeg egy részét. A visszakapott összeg így analóg az olyan pénzösszeggel, melyet bizonyíthatóan az aktív vesztegető arra szánt, hogy vagyoni előnyként a passzív vesztegetőnek juttasson.

[31] Az egyszerűsített felülvizsgálatra tartozó ítéleti rendelkezés a törvényhelyeknek megfelel.

[32] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta. Ugyanakkor pontosította a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó következményre történt figyelmeztetés szövegét a Btk. 51. § (1) és (2) bekezdése alapján, mivel abban már nem szerepelhet az, hogy hány napi tétel pénzbüntetést kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni, ez büntetés-végrehajtási kérdés.

Budapest, 2022. október 14.

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
a tanács elnöke

dr. Raczkó Katalin sk.
előadó bíró

dr. Csermák János sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 7.B.315/2021/28. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.91/2022/6. számú végzése folytán 2022. október 14. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. október 14.

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
a tanács elnöke